

II

(Acte fără caracter legislativ)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2020/550 AL COMISIEI

din 12 februarie 2020

de modificare a anexelor II și IV la Regulamentul (UE) nr. 978/2012 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește retragerea temporară a regimurilor menționate la articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 978/2012 pentru anumite produse originare din Regatul Cambodgia

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 978/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 de aplicare a unui sistem generalizat de preferințe tarifare și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 732/2008 al Consiliului ⁽¹⁾, în special articolul 19 alineatul (10),

întrucât:

1. PROCEDURĂ

- (1) Regatul Cambodgia (denumit în continuare „Cambodgia”) beneficiază de preferințele tarifare acordate în temeiul regimului special în favoarea țărilor cel mai puțin dezvoltate – „Totul în afară de arme (EBA)” – menționat la articolul 1 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 978/2012 (denumit în continuare „Regulamentul SGP”). Cambodgia figurează, de asemenea, pe lista țărilor beneficiare ale regimului general menționat la articolul 1 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul SGP. În conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul SGP, regimul special pentru țările cel mai puțin dezvoltate constă în suspendarea taxelor din Tariful vamal comun pentru toate produsele enumerate în capitolele 1-97 din Nomenclatura combinată și originare din Cambodgia, cu excepția celor enumerate în capitolul 93, și anume arme și muniții.
- (2) În conformitate cu articolul 19 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul SGP, regimurile preferențiale menționate la articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul SGP pot fi retrase temporar în ceea ce privește toate sau anumite produse originare dintr-o țară beneficiară, din motive de încălcare gravă și sistematică a principiilor stabilite în convențiile enumerate în partea A din anexa VIII la Regulamentul SGP (denumite în continuare „principalele convenții ale ONU/OIM privind drepturile omului și drepturile lucrătorilor”).
- (3) La 11 februarie 2019, Comisia a adoptat o decizie de punere în aplicare care include o anexă („avizul de deschidere”) ⁽²⁾ de deschidere a procedurii de retragere temporară a preferințelor tarifare de care beneficiază Cambodgia (denumită în continuare „procedura de retragere temporară”) în conformitate cu articolul 19 alineatul (3) din Regulamentul SGP. În aceeași zi, Comisia a informat Parlamentul European și Consiliul cu privire la decizia de punere în aplicare menționată.
- (4) Comisia a examinat informațiile disponibile la momentul respectiv și a constatat că ele indică existența unor motive suficiente pentru a justifica deschiderea procedurii de retragere temporară. În special, considerentul 3 din decizia de punere în aplicare și punctul (5) din avizul de deschidere se referă la elemente care indică existența unor încălcări grave și sistematice de către Cambodgia ale principiilor prevăzute în următoarele patru convenții fundamentale ale ONU/OIM privind drepturile omului și drepturile lucrătorilor:

⁽¹⁾ JO L 303, 31.10.2012, p. 1.

⁽²⁾ JO C 55, 12.2.2019, p. 11.

- Pactul internațional privind drepturile civile și politice (1966) („PIDCP”);
  - Convenția privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical, nr. 87 (1948) (Convenția OIM nr. 87);
  - Convenția privind aplicarea principiilor dreptului de organizare și de negociere colectivă, nr. 98 (1949) (Convenția OIM nr. 98); și
  - Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale (1966) („PIDESC”).
- (5) În avizul de deschidere, Comisia a invitat Cambodgia și părțile terțe să își prezinte punctele de vedere Comisiei. Treisprezece părți terțe s-au înregistrat în termenul stabilit în avizul de deschidere și au prezentat Comisiei observații scrise.
- (6) În urma deschiderii procedurii de retragere temporară, Comisia a monitorizat și a evaluat punerea în aplicare de către Cambodgia a celor patru convenții enumerate în avizul de deschidere. În conformitate cu articolul 19 alineatul (4) litera (b) din Regulamentul SGP, perioada de monitorizare și evaluare s-a încheiat la 12 august 2019.
- (7) Comisia a solicitat toate informațiile necesare în conformitate cu articolul 19 alineatul (6) din Regulamentul SGP, inclusiv evaluările disponibile ale organismelor de monitorizare relevante și punctele de vedere ale Cambodgiei. Comisia a efectuat o misiune de monitorizare în Cambodgia în iunie 2019.
- (8) În cursul perioadei de monitorizare și evaluare, Comisia a oferit Cambodgiei, cu orice ocazie, posibilitatea de a coopera, de a prezenta puncte de vedere și observații și de a fi audiată. De exemplu, la 24 iulie 2019, Comisia a invitat Cambodgia să prezinte în scris poziția sa cu privire la constatările care au condus la deschiderea procedurii de retragere temporară. Cambodgia a răspuns Comisiei la 12 august 2019, contestând motivele deciziei Comisiei de a deschide procedura de retragere temporară. În răspunsul său, Cambodgia a evidențiat, de asemenea, o serie de acțiuni de remediere planificate sau întreprinse, în special înainte de deschiderea procedurii de retragere temporară.
- (9) La 12 noiembrie 2019, Comisia a transmis Cambodgiei, în conformitate cu articolul 19 alineatul (7) din Regulamentul SGP, un raport privind constatările și concluziile sale (denumit în continuare „raportul”). Raportul s-a bazat pe ansamblul de elemente de probă colectate de Comisie până la 31 octombrie 2019 cu privire la respectarea principiilor stabilite în cele patru convenții principale ale ONU/OIM privind drepturile omului și ale lucrătorilor, inclusiv dovezi și informații prezentate de Cambodgia și de părțile terțe implicate în procedură.
- (10) La 12 decembrie 2019, Cambodgia și-a prezentat observațiile cu privire la raport.
- (11) Prezentul regulament delegat se bazează pe constatările cuprinse în raport și elementele de probă care stau la baza acestora, pe evaluările și analizele ulterioare efectuate în lumina răspunsului Cambodgiei și pe datele și evoluțiile survenite după data de 12 decembrie 2019.

2. ÎNCĂLCĂRI GRAVE ȘI SISTEMATICE ALE PRINCIPIILOR PREVĂZUTE ÎN PIDCP

2.1. *Dreptul la participare politică (articolul 25 din PIDCP)*

- (12) Articolul 25 din PIDCP prevede că orice cetățean are dreptul și posibilitatea, fără niciuna dintre discriminările la care se referă articolul 2 din PIDCP și fără restricții nerezonabile:
- (a) de a lua parte la conducerea treburilor publice, fie direct, fie prin intermediul unor reprezentanți liber aleși;
  - (b) de a alege și de a fi ales, în cadrul unor alegeri periodice, oneste, cu sufragiu universal și egal și cu scrutin secret, asigurând exprimarea liberă a voinței alegătorilor;
  - (c) de a avea acces, în condiții generale de egalitate, la funcțiile publice din țara sa.

2.1.1. *Constatări*

- (13) Cambodgia a întreprins o serie de acțiuni represive împotriva principalului partid de opoziție, Partidul Salvării Naționale din Cambodgia (*Cambodian National Rescue Party* – denumit în continuare „CNRP”), limitând astfel participarea politică și drepturile electorale în țară. Aceste acțiuni au inclus, în special, modificări la Legea privind partidele politice („LPP”), arestarea președintelui CNRP Kem Sokha și dizolvarea CNRP prin hotărâre judecătorească.

- (14) În martie și iulie 2017, Adunarea Națională a Cambodgiei a adoptat mai multe modificări ale LPP prin care s-a interzis conducerea unui partid politic de către orice persoană care a primit o condamnare penală. În plus, LPP modificată a acordat Ministerului de Interne o putere largă de apreciere pentru a suspenda activitățile partidelor politice și pentru a depune propuneri de dizolvare a unui partid în vederea deciziei Curții Supreme. În octombrie 2017, Adunarea Națională a adoptat modificări suplimentare la o serie de legi electorale care stabilesc mecanismul de redistribuire a mandatelor obținute de un partid dizolvat.
- (15) La 3 septembrie 2017, Kem Sokha, liderul CNRP, a fost arestat sub acuzația de trădare și de conspirație în vederea răsturnării guvernului cambodgian cu ajutorul unei puteri străine ⁽³⁾.
- (16) După mai mult de un an de arest preventiv, Kem Sokha a fost eliberat pe cautiune la 10 septembrie 2018 și a fost pus sub control judiciar. La 10 noiembrie 2019, Kem Sokha a fost eliberat de sub controlul judiciar. Cu toate acestea, i s-a interzis să se angajeze în activități politice în așteptarea verdictului procesului său ⁽⁴⁾.
- (17) La 16 noiembrie 2017, Curtea Supremă a Cambodgiei a hotărât dizolvarea CNRP și a interzis activitatea politică timp de cinci ani pentru 118 dintre principalii lideri ai partidului. Hotărârea Curții Supreme s-a bazat în special pe dispozițiile modificate ale articolului 44 din LPP, care autorizează Curtea Supremă să suspende timp de cinci ani sau să dizolve un partid politic dacă acesta încalcă articolul 6 alineatul (2) și articolul 7 din LPP. Dizolvarea CNRP de către Curtea Supremă a fost întemeiată în parte pe aceleași acuzații ca cele reținute de judecătorul de instrucție în cauza pendinte împotriva lui Kem Sokha ⁽⁵⁾.
- (18) Dizolvarea CNRP a condus, de asemenea, la demiterea din funcție a 5 007 consilieri comunali/locali ai CNRP, care fuseseră aleși în iunie 2017. Membrii CNRP ai Adunării Naționale au fost înlocuiți de persoane care nu au fost alese. La următoarele alegeri indirecte pentru Senat din 25 februarie 2018, partidul de guvernământ, Partidul Popular Cambodgian („CPP”), a câștigat toate locurile contestate ⁽⁶⁾. Dizolvarea CNRP a lăsat țara fără nicio opoziție credibilă înainte de alegerile naționale din 29 iulie 2018, în care CPP a câștigat toate cele 125 de locuri în Adunarea Națională, creând astfel, *de facto*, un stat monopartit, fără opoziție parlamentară.

2.1.2. Poziția Cambodgiei

- (19) Cambodgia susține că LPP modificată se aplică fără deosebire tuturor partidelor politice, îndeplinește toate cerințele de bază pe care orice țară democratică trebuie să le respecte și urmărește să prevină abuzurile care contravin principiilor democratice fundamentale.
- (20) Cambodgia justifică arestarea lui Kem Sokha invocând articolul 443 din Codul penal, care condamnă infracțiunea de conspirație cu o putere străină și se bazează pe o presupusă dovadă a conspirației lui Kem Sokha de a răsturna guvernul ⁽⁷⁾. Aceasta susține că, deoarece dl Sokha era președinte al CNRP, partidul său era implicat în actul său de trădare, ceea ce a condus la dizolvarea forțată a partidului.
- (21) În plus, Cambodgia susține că decizia Curții Supreme din 16 noiembrie 2017 prin care s-a dispus dizolvarea CNRP este decizia unui stat suveran și că executarea hotărârilor judecătorești naționale reprezintă o afacere internă a unui stat suveran care respectă statul de drept.

⁽³⁾ Aceste acuzații s-au bazat pe o înregistrare video din 2013, în cadrul căreia Kem Sokha a discutat despre o strategie pentru a câștiga voturi cu ajutorul unor experți străini. A se vedea documentul UA KHM, 5/2017, 8 septembrie 2017. A se vedea, de asemenea, A/HRC/39/73/Add.1, 7 septembrie 2018.

⁽⁴⁾ La 9 decembrie 2019, o instanță din Cambodgia a anunțat începerea procesului lui Kem Sokha la 15 ianuarie 2020.

⁽⁵⁾ A/HRC/39/73/Add.1, punctul 20.

⁽⁶⁾ 58 din 62 dintre senatori sunt aleși în mod indirect de către membrii consiliilor locale. Alți patru senatori sunt numiți de către rege și Adunarea Națională.

⁽⁷⁾ Cambodgia susține că actele lui Kem Sokha au fost demonstrate într-un material video în care acesta ar fi recunoscut că a acționat la ordinul unei puteri străine și că și-a stabilit ca obiectiv final înlocuirea liderului guvernului.

- (22) În ceea ce privește alegerile din 29 iulie 2018, Cambodgia subliniază că înregistrarea a 20 de partide politice și participarea a 6 956 900 de alegători reprezintă o dovadă clară că modificările aduse LPP și redistribuirea în consecință a mandatelor nu au privat cetățenii cambodgieni de dreptul lor de a participa la viața politică. Prin urmare, constatarea referitoare la încălcarea articolului 25 din PIDCP nu este justificată.

2.1.3. Evaluare

Modificări aduse Legii privind partidele politice („LPP”)

- (23) Modificările aduse LPP în 2017 includ unele dispoziții care permit o largă putere de apreciere în ceea ce privește dizolvarea partidelor politice și interzicerea exercitării activităților politice de către liderii de partid pe o durată nedeterminată și fără respectarea garanțiilor procedurale ⁽⁸⁾.
- (24) În temeiul articolului 38 din LPP, Ministerul de Interne dispune de largi competențe decizionale asupra partidelor politice și acționează *de facto* în calitate de administrator al acestora. De exemplu, el poate decide să suspende activitățile partidelor politice și poate depune cereri de dizolvare a acestora la Curtea Supremă. Întrucât articolul 38 din LPP nu prevede criterii clare și transparente pentru astfel de cereri, Ministerul de Interne dispune de o largă putere de apreciere pentru a propune dizolvarea unui partid.
- (25) Potrivit Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului (denumit în continuare „OHCHR”) din Cambodgia, desemnarea Ministerului de Interne în calitate de administrator al partidelor politice este „contrară normelor internaționale care impun ca organismele de reglementare să fie independente de executiv, pentru a garanta condiții identice pe teren politic.” ⁽⁹⁾ În plus, așa cum a observat Raportorul special al ONU, modificările aduse LPP și redistribuirea în consecință a mandatelor au privat „milioane de cetățeni din Cambodgia de dreptul lor de participare la viața politică. Pentru cei care au votat CNRP în circumscripțiile în care CNRP a câștigat alegerile, candidații acestui partid care au fost aleși la alegerile din 2013 pentru Adunarea Națională și la alegerile locale din 2017 au fost înlocuiți de reprezentanți ai altor partide politice, ceea ce a avut, de asemenea, consecințe asupra alegerii senatorilor. Aceasta constituie o încălcare clară a dreptului cambodgienilor de a participa la viața politică, care implică dreptul de a fi reprezentat prin reprezentanții care au fost aleși.” ⁽¹⁰⁾
- (26) În ianuarie 2019, Cambodgia a modificat articolul 45 din LPP prin introducerea unei dispoziții care permite persoanelor cărora li s-a interzis să desfășoare activități politice să solicite regelui restabilirea drepturilor lor politice, adresând o cerere primului ministru. Cu toate acestea, această modificare nu permite restabilirea deplină a drepturilor politice ale persoanelor care fac obiectul interdicției, dat fiind că acestea nu își pot relua în mod efectiv activitățile politice atâta timp cât CNRP, în ansamblul său, rămâne dizolvat. În plus, decizia de a restabili drepturile politice ale acestor persoane revine oponentilor politici, și nu unui organism independent. În cele din urmă, modificarea articolului 45 din LPP nu oferă nicio soluție pentru cei 5 007 consilieri comunali aleși ai CNRP care au fost demși din funcțiile lor ⁽¹¹⁾.
- (27) Având în vedere cele de mai sus, Comisia constată că LPP, astfel cum a fost modificată în 2017, conține dispoziții contrare principiilor enunțate la articolul 25 din PIDCP.

Dizolvarea CNRP și arestarea lui Kem Sokha

- (28) Cambodgia susține că motivul pentru dizolvarea CNRP a fost faptul că liderul acestuia, Kem Sokha, a comis infracțiunea de conspirație cu o putere străină. Cu toate acestea, Comisia observă că CNRP a fost dizolvat înainte chiar de a fi început procesul lui Kem Sokha. Se remarcă faptul că Raportorul special al ONU și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la baza probatorie a deciziei Curții Supreme de a dizolva CNRP ⁽¹²⁾ și la gravitatea acuzațiilor bazate pe astfel de probe ⁽¹³⁾.

⁽⁸⁾ A se vedea Raportul comun al echipei de țară a ONU din Cambodgia în contextul celui de al treilea ciclu EPU în Cambodgia, punctul 11.

⁽⁹⁾ Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, „O analiză din perspectiva drepturilor omului a legii modificate privind partidele politice”, 28 martie 2017.

⁽¹⁰⁾ Consiliul ONU pentru Drepturile Omului, Raportul Raportorului special al ONU privind situația drepturilor omului în Cambodgia, A/HRC/39/73, punctul 76 (2018).

⁽¹¹⁾ A/HRC/42/60, punctul 7.

⁽¹²⁾ A/HRC/39/73/Add.1, punctul 20.

⁽¹³⁾ UA KHM 5/2017, 8 septembrie 2017.

- (29) Potrivit Grupului de lucru al ONU pentru detenția arbitrară („UNWGAD”), privarea de libertate a lui Kem Sokha a fost motivată politic ⁽¹⁴⁾ și a rezultat din exercitarea drepturilor sale la libertatea de opinie și de exprimare, precum și a dreptului de a participa la guvernarea țării sale și la gestionarea afacerilor publice. În consecință, aceasta era contrară, în special, articolelor 19 și 25 din PIDCP ⁽¹⁵⁾. De asemenea, Raportorul special al ONU și-a exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că arestarea lui Kem Sokha a fost motivată politic înainte de alegerile generale programate pentru 2018 ⁽¹⁶⁾.
- (30) Dizolvarea CNRP a avut ca efect restrângerea dreptului de participare la gestionarea afacerilor publice pentru un număr de 118 dintre membrii acestuia, 55 membri CNRP din cadrul Adunării Naționale și 5 007 consilieri aleși locali și comunalii care au fost demisi din funcție. Astfel cum a observat Raportorul special al ONU, dizolvarea CNRP și interzicerea activităților politice ale membrilor săi pun sub semnul întrebării autenticitatea alegerilor generale din 29 iulie 2018 ⁽¹⁷⁾.
- (31) Organismele de monitorizare ale ONU și-au exprimat, în unanimitate, îngrijorarea cu privire la această situație, observând că redistribuirea locurilor CNRP în favoarea altor partide, în special la nivelul comunelor, privează cambodgienii de drepturile lor la participare politică ⁽¹⁸⁾. Raportul din 2018 al Raportorului special al ONU concluzionează, de asemenea, că regresul în domeniul drepturilor politice în Cambodgia, inclusiv modificările aduse Constituției pentru a introduce o *lege privind infracțiunea de lezmajestate*, reprezintă o situație gravă, care a avut drept scop reprimarea vocilor disidente și limitarea libertăților fundamentale ⁽¹⁹⁾.
- (32) De la lansarea procedurii de retragere temporară în februarie 2019, s-au înregistrat progrese ne semnificative în ceea ce privește situația drepturilor politice în Cambodgia. Peisajul politic al Cambodgiei rămâne dominat de reprimarea drepturilor politice. CNRP rămâne în continuare interzis, drepturile politice ale partizanilor săi și ale membrilor CNRP sunt în continuare refuzate, iar CPP și-a consolidat dominația covârșitoare asupra instituțiilor de stat ⁽²⁰⁾. Posturile liderilor comunalii și ale consilierilor comunalii ai CNRP au fost aproape în totalitate transferate unor membri nealeși ai CPP ⁽²¹⁾. Deși liderul opoziției, Kem Sokha, a fost eliberat de sub control judiciar la 10 noiembrie 2019, cazul său nu a fost închis și acesta este în continuare cercetat penal. În plus, i s-a interzis să se angajeze în orice fel de activități politice.

2.1.4. Concluzii privind articolul 25 din PIDCP

- (33) Având în vedere toate considerațiile de mai sus, Comisia constată că acțiunile întreprinse de Cambodgia începând cu anul 2017, în special modificările aduse LPP, dizolvarea CNRP și redistribuirea ulterioară a locurilor CNRP în cadrul Adunării Naționale și al consiliilor locale, au un puternic impact negativ asupra democrației, a participării politice și a pluralismului în Cambodgia. Aceste acțiuni indică existența unui regim motivat de considerații politice, constând în măsuri legislative, judiciare și administrative concepute să restrângă participarea politică și drepturile electorale, în special înainte de alegerile generale din iulie 2018. Aceste măsuri au împiedicat exercitarea deplină de către cambodgienii a drepturilor lor politice, inclusiv dreptul de a participa la gestionarea afacerilor publice, de a vota și de a fi aleși în cadrul unor alegeri periodice și corecte și de a avea acces, în condiții generale de egalitate, la funcțiile publice din țara lor, astfel cum este prevăzut la articolul 25 din PIDCP.
- (34) Având în vedere natura drepturilor încălcate, precum și durata, amploarea și impactul încălcărilor constatate ale Cambodgiei, Comisia concluzionează existența unor încălcări grave și sistematice de către Cambodgia a principiilor prevăzute la articolul 25 din PIDCP, în sensul articolului 19 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul SGP.

2.2. Dreptul la libertatea de exprimare (articolul 19 din PIDCP)

- (35) Articolul 19 din PIDCP prevede că:

⁽¹⁴⁾ Consiliul Organizației Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, Avizele adoptate de Grupul de lucru privind detenția arbitrară în cadrul celei de a optzeci și una sesiuni, 17-26 aprilie 2018, A/HRC/WGAD/2018/9, punctul 57.

⁽¹⁵⁾ A/HRC/WGAD/2018/9, punctele 47 și 61.

⁽¹⁶⁾ UA KHM 5/2017, 8 septembrie 2018.

⁽¹⁷⁾ A/HRC/39/73/Add.1, 15 August 2018, punctul 87.

⁽¹⁸⁾ Idem., punctul 23 și punctul 87.

⁽¹⁹⁾ A/HRC/39/73, punctul 89.

⁽²⁰⁾ A se vedea, de asemenea, A/HRC/42/60, 27 august 2019, punctul 71.

⁽²¹⁾ Idem., punctul 5.

„1. Nimeni nu trebuie să aibă de suferit din cauza opiniilor sale.

2. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei de orice fel, indiferent de frontiere, sub formă orală, scrisă, tipărită ori artistică, sau prin orice alt mijloc, la alegerea sa.

3. Exercitarea libertăților prevăzute la alineatul (2) al prezentului articol comportă obligații și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare:

(a) respectării drepturilor sau reputației altora,

(b) apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice.”

- (36) În Comentariul general nr. 34 la PIDCP, Comitetul pentru Drepturile Omului (Human Rights Committee – HRC) a estimat că libertatea de opinie și de exprimare sunt drepturi strâns legate între ele, sunt esențiale pentru orice societate și constituie fundamentele unei societăți democratice și libere⁽²²⁾. Ele implică, de asemenea, existența libertății presei, și că alte organe ale mass-mediei pot face comentarii pe teme publice fără cenzură sau reținere și pot să informeze opinia publică.

2.2.1. **Constatări**

- (37) Legislația Cambodgiei conține o serie de dispoziții care contravin obligațiilor care revin Cambodgiei în temeiul articolului 19 din PIDCP, în special dispoziții generale și vag formulate care permit autorităților cambodgiene să exercite o putere largă de apreciere în punerea în aplicare a acestor legi și reglementări și să inițieze urmărirea penală pentru infracțiuni legate de exercitarea libertății de exprimare. Aceste legi includ: amendamentele aduse Constituției Cambodgiei în 2018, clauza privind infracțiunea de lezmajestate înscrisă în Codul penal, Legea privind presa, Legea electorală, Legea privind telecomunicațiile, Legea privind asociațiile și organizațiile neguvernamentale (LANGO), Legea privind partidele politice, Legea privind sindicatele și Prakas nr. 170 privind controlul publicațiilor realizate pe internet pe site-uri web și rețele sociale în Regatul Cambodgiei.
- (38) În plus, Comisia ia notă de situația jurnaliștilor care au fost arestați, deținuți, acuzați și condamnați, de închiderea ziarului „Cambodia Daily” ca urmare a unui audit fiscal, de încetarea activităților locale ale Radio Free Asia și Voice of America, precum și a altor frecvențe radio. Mai mulți jurnaliști au fost puși sub acuzare sau deținuți fără motive evidente, în afară de faptul că ar fi criticat deschis guvernul cambodgian sau s-ar fi implicat în activități de sensibilizare a opiniei publice.
- (39) Această situație a fost, de asemenea, observată cu îngrijorare de mai multe organisme internaționale de monitorizare. În cadrul declarației sale de sfârșit de mandat din 5 mai 2019 privind situația drepturilor omului în Cambodgia, Raportorul special al ONU a adresat un apel acestei țări „să acorde mai mult spațiu unei presei libere, și în special mai mult spațiu de manevră jurnaliștilor independenți”. Raportul din 2019 al Grupului de lucru al ONU pentru evaluarea periodică universală (EPU) a îndemnat Cambodgia: să elibereze imediat din custodie orice persoană reținută pentru exercitarea pașnică a drepturilor la libertatea de exprimare și de întrunire; să protejeze jurnaliștii, apărătorii drepturilor omului, membrii opoziției politice, precum și membrii sindicatelor împotriva hărțuirii, a arestării arbitrare și a atacurilor fizice; să garanteze un spațiu civic liber, atât online, cât și offline, pentru exprimarea liberă, fără teama urmării penale, în temeiul Codului penal și al Legii privind telecomunicațiile⁽²³⁾. La 18 aprilie 2019, Cambodgia a acceptat majoritatea acestor recomandări.
- (40) Multiplicarea în 2019 a acțiunilor în justiție împotriva foștilor membri ai CNRP ilustrează că legile sunt utilizate și deturnate, într-o manieră gravă și sistematică, pentru a viza, a intimida și a hărțui persoanele care își exercită libertățile fundamentale, în special dreptul de a nu avea de suferit pentru opiniile sale și dreptul la libertatea de exprimare. Cetățenii cambodgieni care exprimă opinii divergente sunt reduși la tăcere și privați de dreptul lor la liberă exprimare din ce în ce mai mult pe platformele de comunicare socială și pe platformele online. Aceștia sunt amenințați, intimidați sau se confruntă cu acuzații penale pentru orice opoziție exprimată, inclusiv prin recurgerea la dispoziția privind lezmajestatea din Codul penal, introdusă în urmă cu peste un an⁽²⁴⁾.

⁽²²⁾ Comitetul pentru Drepturile Omului al ONU (HRC), *Comentariul general nr. 34, articolul 19, Libertatea de opinie și de exprimare*, CCPR/C/GC/34, 11 (12 septembrie 2011).

⁽²³⁾ Consiliul ONU pentru Drepturile Omului, Raportul Grupului de lucru al ONU pentru evaluarea periodică universală: Cambodgia, A/HRC/41/17, pp. 11 și următoarele, printre altele recomandările 110.12, 110.27, 110.29, 110.81, 110.83, 110.85, 110.87, 110.91, 110.93, 110.94, 110.96, 110.98 și 110.99 (5 aprilie 2019).

⁽²⁴⁾ A se vedea, în acest sens, declarația Raportorului special al ONU din 8 noiembrie 2019.

2.2.2. *Poziția Cambodgiei*

- (41) Cambodgia estimează că măsurile întreprinse împotriva jurnaliștilor și a mass-mediei descrise mai sus sunt justificate prin aplicarea legilor și reglementărilor sale naționale în materie de fiscalitate și licențe de radiodifuziune. Ea subliniază numărul mare de organizații mass-media înregistrate în prezent și care își desfășoară activitatea în Cambodgia și adaugă faptul că a autorizat mai multe posturi de radio să își reia activitatea și a acordat radiodifuzorilor permisiunea de a furniza timp de emisie.
- (42) În plus, Cambodgia face trimitere la evoluțiile legislative recente, inclusiv la înființarea unei comisii de evaluare a eventualelor modificări la Legea privind presa și lucrările în curs la nivel interministerial cu privire la un proiect de lege privind accesul la informații.

2.2.3. *Evaluare*

- (43) Utilizarea legilor pentru a restrânge dreptul la libertatea de exprimare suscită o profundă îngrijorare. La 19 iunie 2019, experții ONU, inclusiv Raportorul special pentru promovarea și protecția dreptului la libertatea de opinie și de exprimare, și-au exprimat îngrijorarea cu privire la utilizarea dreptului penal pentru a viza libertatea de exprimare, atât offline, cât și online, și au reamintit Cambodgiei că dreptul la libertatea de exprimare este unul dintre fundamentele esențiale pentru o societate democratică și justă și că restricțiile privind libertatea de exprimare trebuie să fie limitate și definite în mod strict. Mai mult, acțiunile în justiție din partea autorităților cambodgiene împotriva persoanelor fizice doar pentru că au emis declarații de susținere pentru liderii politici nu sunt permise în temeiul articolului 19 alineatul (3) din PIDCP și, prin urmare, constituie restricții nejustificate. Poziția Cambodgiei, în special descrierea pe care aceasta o face peisajului mediatic din țară, contrastează puternic cu poziția 143 pe care o ocupă în clasamentul mondial al libertății presei. La 8 noiembrie 2019, Raportorul special al ONU privind situația drepturilor omului în Cambodgia a reamintit Cambodgiei că arestările bazate pe exercitarea libertăților de opinie și de exprimare prin discursul politic și formularea de observații cu privire la afacerile publice nu sunt permise.
- (44) În conformitate cu numeroasele rapoarte disponibile ale societății civile și ale organismelor internaționale din domeniul drepturilor omului, Comisia consideră, de asemenea, că Cambodgia a limitat dreptul la libertatea de exprimare prin utilizarea legilor și a acțiunilor judiciare și administrative, în special a acțiunilor împotriva jurnaliștilor, a presei și a altor mijloace de informare, a ONG-urilor și a persoanelor fizice, inclusiv a apărătorilor drepturilor omului. Acțiunile Cambodgiei în vederea remedierii acestor deficiențe nu s-au materializat, iar Cambodgia nu a luat nici măsuri pentru a pune în aplicare în mod eficient recomandările EPU, în pofida acceptării acestora, în ceea ce privește independența mass-mediei și libertatea de exprimare a jurnaliștilor ⁽²⁵⁾.
- (45) Faptul că Cambodgia s-a angajat să revizuiască și/sau să modifice anumite legi, inclusiv cu ocazia EPU din 2019, și că a luat o serie de măsuri administrative în direcția unei astfel de revizui și/sau modificări de la deschiderea procedurii de retragere temporară, nu a condus până în prezent la progrese concrete pentru a alinia legislația Cambodgiei la obligațiile sale internaționale în materie de drepturi ale omului, în special articolul 19 din PIDCP.
- (46) Comisia reamintește că, deși dreptul la libertatea de exprimare poate face obiectul anumitor restricții, aceste restricții trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la articolul 19 alineatul (3) din PIDCP, inclusiv condiția ca orice restricție să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională. Cu toate acestea, Comisia constată că Cambodgia nu a demonstrat suficient că restricțiile privind dreptul la libertatea de exprimare prevăzute în cadrul său juridic și punerea sa în aplicare îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 19 din PIDCP.

2.2.4. *Concluzii privind articolul 19 din PIDCP*

- (47) Având în vedere natura drepturilor încălcate, durata, amploarea și impactul încălcărilor, Comisia consideră că utilizarea de către Cambodgia a legislației sale și a măsurilor sale judiciare și administrative pentru a restricționa dreptul la libertatea de exprimare și incapacitatea sa de a lua măsurile necesare pentru a asigura un spațiu civic liber constituie o încălcare gravă și sistematică a principiilor prevăzute la articolul 19 din PIDCP, în sensul articolului 19 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul SGP.

⁽²⁵⁾ A/HRC/41/17/Add. 1.

2.3. Dreptul la libertatea de asociere și de întrunire pașnică (articolele 21 și 22 din PIDCP)

- (48) Articolul 21 din PIDCP prevede recunoașterea dreptului la întrunire pașnică. Exercițarea acestui drept nu poate fi supusă decât restricțiilor conforme cu legea și necesare într-o societate democratică, în interesul securității naționale, al securității publice, al ordinii publice ori pentru a ocroti sănătatea sau moralitatea publică sau drepturile și libertățile altora.
- (49) Articolul 22 din PIDCP prevede că:
- „1. Orice persoană are dreptul de a se asocia în mod liber cu altele, inclusiv dreptul de a constitui sindicate și de a adera la ele, pentru ocrotirea intereselor sale.
  2. Exercițarea acestui drept nu poate fi supusă decât restricțiilor prevăzute de lege și care sunt necesare într-o societate democratică, în interesul securității naționale, al securității publice, al ordinii publice ori pentru a ocroti sănătatea sau moralitatea publică sau drepturile și libertățile altora. Prezentul articol nu se opune ca exercițarea acestui drept de către membrii forțelor armate și ai poliției să fie supusă unor restricții legale.
  3. Nicio dispoziție din prezentul articol nu permite statelor părți la Convenția din 1948 a Organizației Internaționale a Muncii privind libertatea sindicală și ocrotirea dreptului sindical să ia măsuri legislative aducând atingere – sau să aplice legea într-un mod care să aducă atingere – garanțiilor prevăzute în acea convenție.”

2.3.1. Constatări

- (50) Cambodia are în vigoare o lege privind organizațiile neguvernamentale („LANGO”), care impune o serie de restricții privind înregistrarea asociațiilor și activitățile acestora, precum și obligații extinse de raportare. Mai exact, articolul 8 din LANGO conține motive ample pentru restricționarea înregistrării organizațiilor societății civile („OSC”). Articolul 9 din LANGO le impune acestora să se înregistreze pentru a putea desfășura orice activitate. Articolul 25 din LANGO, coroborat cu articolul 30, impune cerințe de raportare, dintre care unele sunt neclare, introducând restricții privind organizațiile societății civile care depășesc limitele permise în temeiul articolului 22 alineatul (2) din PIDCP. În plus, cerința privind neutralitatea⁽²⁶⁾ prevăzută la articolul 24 din LANGO nu este definită, iar aplicarea sa este neclară. În cele din urmă, LANGO permite suspendarea sau radierea unei OSC pentru nerespectarea propriului statut, chiar dacă o astfel de nerespectare nu constituie o infracțiune în temeiul legislației cambodgiene.
- (51) În plus față de caracterul vag și de lipsa de claritate a cadrului său juridic prevăzut în LANGO, Cambodia a întreprins o serie de măsuri pentru reprimarea exercitării libertății de asociere. În special, arestarea și detenția unor activiști-cheie ai societății civile, din domeniul drepturilor funciare și al mediului au dus, în ciuda sentințelor cu suspendare sau a grațierii regale, la o reducere a spațiului societății civile⁽²⁷⁾. În pofida faptului că notificarea cu trei zile în avans pentru evenimentele societății civile a fost abrogată în noiembrie 2018, Comisia a primit relatări din partea organizațiilor societății civile, inclusiv în timpul unei misiuni în Cambodia din iunie 2019, că acestea continuă să se confrunte cu monitorizarea și hărțuirea de către poliția locală, armată și sistemul judiciar. Unele organizații ale societății civile au raportat că membrii familiilor lor sunt monitorizați de către autoritățile guvernamentale.
- (52) Această situație este confirmată de concluziile și recomandările enunțate în raportul din iulie 2019 privind rolul și realizările Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului (OHCHR) în Cambodia⁽²⁸⁾, în care OHCHR confirmă rapoartele privind monitorizarea atentă a activităților organizațiilor societății civile de către poliție și solicită Cambodgiei să acorde mai mult spațiu organizațiilor societății civile. Preocupările sunt reflectate, de asemenea, în raportul privind evaluarea periodică universală („EPU”) din 2019. Cambodia a acceptat recomandările EPU care încurajează țara să înceteze toate tipurile de hărțuire, de intimidare, de utilizare a forței și de interferențe arbitrare în drepturile la libertatea de asociere și de întrunire pașnică⁽²⁹⁾.

⁽²⁶⁾ Articolul 24 din LANGO prevede că organizațiile societății civile își mențin neutralitatea față de partidele politice din Regatul Cambodia.

⁽²⁷⁾ A/HRC/39/73/Add.1, pagina 9.

⁽²⁸⁾ OHCHR (31 iulie 2019) – Raportul anual al Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului privind activitatea sa în Cambodia.

⁽²⁹⁾ Consiliul ONU pentru Drepturile Omului, Raportul Grupului de lucru al ONU pentru evaluarea periodică universală: Cambodia, A/HRC/41/17, acronime adăugate. În special EPU recomandă Cambodgiei: să aducă modificări LANGO pentru a o alinia la obligațiile care revin statului în temeiul PIDCP și să creeze un mediu sigur și propice pentru societatea civilă și sindicate. (printre altele: Recomandările 110.12, 110.25 și 110.102); să protejeze ONG-urile și să se asigure că dispozițiile administrative ale LANGO nu sunt utilizate pentru a închide, suspenda sau aduce atingere în alt mod ONG-urilor (recomandarea 110.28); să ia toate măsurile pentru a proteja și sprijini jurnaliștii, apărătorii drepturilor omului, lucrătorii sindicali, activiștii din domeniul funciar și al mediului și alți lucrători ai societății civile (recomandarea 110.85); și să ia măsurile necesare pentru a se asigura că dreptul la libertatea de întrunire și de asociere nu este obstrucționat de restricții arbitrare și/sau de utilizarea excesivă a forței (recomandarea 110.107).

2.3.2. *Poziția Cambodgiei*

- (53) Cambodgia își justifică acțiunile pe motiv că autoritățile locale trebuie să asigure securitatea și ordinea publică și că organizațiile societății civile în cauză desfășoară activități *ultra vires* sau transmit mesaje care încalcă legea.
- (54) Cambodgia confirmă angajamentul său de a revizui LANGO și afirmă că sunt în curs de desfășurare consultări cu organizațiile societății civile și că, în orice țară democratică, acest proces necesită timp.
- (55) Cambodgia adaugă că lucrările pregătitoare la un proiect de lege privind accesul la informații au loc în deplină cooperare cu organizațiile ONU, cum ar fi Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și Biroul UNESCO din Phnom Penh. În plus, Cambodgia a prelungit termenele pentru înregistrarea fiscală și obligațiile fiscale pentru organizațiile societății civile.

2.3.3. *Evaluare*

- (56) O serie de preocupări cu privire la LANGO și implicațiile acesteia asupra capacității organizațiilor societății civile și a persoanelor fizice de a acționa în apărarea drepturilor omului și pentru promovarea transparenței și a responsabilității au fost prezentate încă din 2015 de OHCHR și au fost reiterate de purtătorul de cuvânt al OHCHR în august 2017. Deficiențele LANGO au fost semnalate de Comisie și de Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE), inclusiv în timpul misiunii de monitorizare din 2018, precum și de comunitatea internațională, de exemplu în EPU din 2019 și de Secretarul General al ONU și de Raportorul special al ONU.
- (57) În ciuda faptului că Cambodgia a luat anumite măsuri pozitive, cum ar fi inițierea unui proces de revizuire a LANGO, organizarea de dialoguri cu organizațiile societății civile și abrogarea cerinței unui preaviz de trei zile pentru evenimentele societății civile, Comisia consideră, pe baza constatărilor sale, că măsurile respective sunt insuficiente pentru a depăși deficiențele existente. În special, cadrul juridic al Cambodgiei rămâne neschimbat și nu există o punere în aplicare concretă a politicilor și a declarațiilor privind promovarea și protejarea spațiului societății civile. În plus, continuă să existe rapoarte privind monitorizarea, supravegherea, hărțuirea, arestarea și detenția reprezentanților și activiștilor societății civile ⁽³⁰⁾.
- (58) La 3 decembrie 2018, Cambodgia a făcut o declarație prin care se angajează să promoveze un parteneriat autentic cu organizațiile societății civile. Cu toate acestea, în iulie 2019, Secretarul General al ONU a continuat să îndemne Cambodgia să își consolideze garanțiile cu privire la activitatea nestingherită a organizațiilor societății civile și să consolideze și să extindă spațiul în care funcționează aceste organizații. Secretarul general al ONU a subliniat, de asemenea, importanța revizuirii LANGO în acest sens ⁽³¹⁾.
- (59) Pe baza dreptului internațional al drepturilor omului și a jurisprudenței Comitetului pentru drepturile omului, Comisia constată că articolul 8 și articolul 25, împreună cu articolul 30 din LANGO încalcă articolul 22 alineatul (2) din PIDCP. Articolele 9, 20 și 24 din LANGO încalcă, de asemenea, articolul 22 alineatul (2) din PIDCP ca urmare a motivelor serioase de îngrijorare legate de aplicarea acestora ⁽³²⁾.
- (60) Mai precis, Comisia constată că motivele pentru restricționarea înregistrării asociațiilor în temeiul articolului 8 din LANGO depășesc ceea ce este permis în temeiul articolului 22 alineatul (2) din PIDCP. Comisia constată, de asemenea, că articolul 25 din LANGO, coroborat cu articolul 30, impune organizațiilor societății civile cerințe de raportare care depășesc ceea ce este permis în temeiul articolului 22 alineatul (2) din PIDCP. În plus, formularea vagă și aplicarea neclară a cerinței privind neutralitatea prevăzute la articolul 24 din LANGO nu respectă cerințele articolului 22 alineatul (2) din PIDCP.

⁽³⁰⁾ A se vedea, în acest sens, declarația Raportorului special al ONU din 8 noiembrie 2019, prin care se solicită guvernului să respecte drepturile la libertatea de opinie, de exprimare și de întrunire. A se vedea, de asemenea, scrisoarea comună a societății civile către prim-ministrul Cambodgiei din 8 decembrie 2019 prin care se exprimă îngrijorarea cu privire la reprimarea unor opinii independente și critice și cu privire la contextul actual al apărătorilor drepturilor lucrătorilor, al liderilor sindicali și al activiștilor societății civile.

⁽³¹⁾ A/HRC/42/31 din 31 iulie 2019.

⁽³²⁾ Pe site-ul internet al Oficiului din Cambodgia al OHCHR este disponibilă, din 2015, o analiză a LANGO în ceea ce privește standardele privind drepturile omului. A se vedea, de exemplu, concluziile OHCHR la paginile 17 și 18, conform cărora articolul 24 încalcă libertatea de exprimare și alte drepturi ale omului iar articolul 25, coroborat cu articolul 30, limitează dreptul la libertatea de asociere dincolo de ceea ce este permis în temeiul articolului 22 alineatul (2) din PIDCP.

2.3.4. *Concluzii privind articolele 21 și 22 din PIDCP*

- (61) Având în vedere natura drepturilor încălcate, durata, amploarea și impactul încălcărilor, Comisia consideră că utilizarea de către Cambodgia a legislației sale și a măsurilor sale judiciare și administrative pentru a restricționa dreptul la libertatea de asociere și de întrunire pașnică și incapacitatea sa de a lua măsuri eficiente pentru a asigura un spațiu civic liber constituie o încălcare gravă și sistematică a principiilor prevăzute la articolele 21 și 22 din PIDCP, în sensul articolului 19 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul SGP.
- (62) Comisia reamintește că, deși dreptul la libertatea de asociere și de întrunire pașnică poate face obiectul anumitor restricții, aceste restricții trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la articolul 22 alineatul (2) din PIDCP, inclusiv condiția ca orice restricție să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională. Cu toate acestea, Comisia constată că Cambodgia nu a demonstrat suficient că restricțiile privind dreptul la libertatea de asociere și de întrunire pașnică prevăzute de legislația sa sau impuse îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 22 din PIDCP ⁽³³⁾.

3. CHESTIUNI NESOLUȚIONATE PREVĂZUTE DE CONVENȚIILE OIM 87 ȘI 98, PRECUM ȘI DE PIDESC

3.1. *Drepturile lucrătorilor – libertatea sindicală, dreptul de organizare și negociere colectivă (articolele 2, 3, 4 și 7 din Convenția 87 a OIM; articolele 1 și 3 din Convenția 98 a OIM; articolele 19, 21 și 22 din PIDCP; articolele 7 și 8 din PIDESC)*

- (63) Comisia ia notă de informațiile și actualizările furnizate de Cambodgia cu privire la aspectele legate de dreptul muncii prezentate în avizul de deschidere.
- (64) Comisia ia act de faptul că acțiunile întreprinse de Cambodgia de la lansarea procedurii de retragere temporară din februarie 2019 arată că s-au înregistrat unele îmbunătățiri în ceea ce privește aspectele legate de dreptul muncii. Cu toate acestea, există în continuare deficiențe și încălcări grave cu privire la două chestiuni, și anume încheierea proceselor civile și penale împotriva liderilor sindicali și anchetarea asasinării liderilor sindicali, astfel cum a recomandat OIM.
- (65) Comisia consideră că, indiferent de progresele considerabile înregistrate în soluționarea numeroaselor litigii penale, civile și nesoluționate în materie de muncă împotriva liderilor, activiștilor și lucrătorilor sindicali, toate celelalte cauze deschise trebuie soluționate fără întârziere. Soluționarea a numeroase cauze, deși laudabilă, nu neagă existența anterioară a arestărilor arbitrate, chiar dacă durata acestora a fost scurtă.
- (66) Comisia ia act de lipsa de rezultate concrete în ceea ce privește anchetele asupra asasinării liderilor sindicali comise în 2004 și 2007. În plus, în pofida angajamentului Cambodgiei de a aduce făptașii în fața justiției în cel mai scurt timp posibil, precum și a organizării reuniunii tripartite ad hoc convocate de Comisia națională pentru revizuirea aplicării convențiilor internaționale în domeniul muncii ratificate de către Cambodgia în ianuarie 2019 și a reuniunii interministeriale din februarie 2019, anchetele respective sunt încă deschise.
- (67) Conform constatărilor Comisiei, cauzele civile și penale nesoluționate împotriva liderilor sindicali și nefinalizarea anchetelor independente ale asasinatelor liderilor sindicali încalcă grav principiile dreptului la libertatea de asociere consacrat în convențiile fundamentale ale OIM, și anume, Convențiile nr. 87 și nr. 98, precum și la articolele 19, 21 și 22 din PIDCP.
- (68) De asemenea, Comisia consideră că trebuie lansată fără întârziere o nouă rundă de negocieri cu partenerii sociali pentru a continua revizuirea Legii privind sindicatele. Revizuirea trebuie să acorde prioritate deschiderii domeniului de aplicare al Legii privind sindicatele pentru ca acesta să cuprindă toți lucrătorii și funcționarii publici, dispozițiilor suplimentare pentru facilitarea înregistrării sindicatelor și a asociațiilor patronale, precum și protecției împotriva tuturor actelor de discriminare împotriva sindicatelor, cu obiectivul de a asigura deplina conformitate a Legii privind sindicatele cu Convențiile OIM nr. 87 și nr. 98.

⁽³³⁾ Id.

3.2. *Nediscriminarea, drepturile funciare și locative [articolul 2 alineatul (2) și articolul 11 alineatul (1) din PIDESC]*

- (69) Comisia ia notă de informațiile și actualizările furnizate de Cambodgia cu privire la titlurile de proprietate asupra terenurilor, inclusiv recunoașterea situației populațiilor indigene din țară. Comisia remarcă faptul că, de la lansarea procedurii de retragere temporară, Cambodgia a înregistrat progrese tangibile în ceea ce privește soluționarea litigiilor funciare referitoare la concesiunile funciare în scopuri economice în sectorul zahărului. Cu toate acestea, există încă deficiențe în domeniul înregistrării terenurilor, al dispozițiilor privind titlurile de proprietate și al lipsei unei revizuirii corespunzătoare și imparțiale, precum și în ceea ce privește abordarea aspectelor legate de drepturile comunităților indigene. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a stabili un cadru juridic adecvat care să asigure mecanisme transparente și incluzive pentru soluționarea litigiilor funciare.

4. CONCLUZIE

- (70) În conformitate cu articolul 19 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul SGP, preferințele tarifare acordate în cadrul regimurilor preferențiale prevăzute la articolul 1 alineatul (2) din regulamentul respectiv pot fi retrase temporar din motive de încălcare gravă și sistematică a principiilor prevăzute în principalele convenții ale ONU/OIM privind drepturile omului și drepturile lucrătorilor.
- (71) Având în vedere faptele și considerațiile descrise în secțiunile 2.1, 2.2 și 2.3, natura drepturilor încălcate, precum și durata, amploarea și impactul acțiunilor și omisiunilor Cambodgiei, Comisia constată încălcări grave și sistematice de către Cambodgia a principiilor prevăzute la articolele 19, 21, 22 și 25 din PIDCP.
- (72) În consecință, având în vedere observațiile și opiniile Cambodgiei, Comisia consideră că regimul preferențial acordat Cambodgiei trebuie retras temporar, până când se decide că motivele pentru justificarea retragerii nu mai sunt valabile.
- (73) Pentru identificarea produselor afectate de retragere, Comisia ia în considerare necesitățile de dezvoltare economică ale Cambodgiei și obiectivele Regulamentului SGP, inclusiv necesitatea diversificării de către Cambodgia a bazei sale de export. În plus, Comisia ia în considerare impactul socioeconomic al retragerii, inclusiv asupra lucrătorilor și a industriilor.
- (74) De asemenea, Comisia ia în considerare progresele înregistrate de Cambodgia de la deschiderea procedurii de retragere temporară. În cele din urmă, Comisia ia act de cooperarea pozitivă cu Cambodgia pe parcursul întregului proces.
- (75) Prin urmare, Comisia concluzionează că preferințele tarifare acordate în temeiul Regulamentului SGP trebuie retrase în ceea ce privește anumite produse originare din Cambodgia. Aceste produse intră sub incidența următoarelor coduri din Sistemul armonizat („SA”): 1212 93, 4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405 și 6406.
- (76) Comisia va continua să monitorizeze situația din Cambodgia, inclusiv în ceea ce privește drepturile civile și politice, drepturile lucrătorilor și drepturile funciare și locative. Comisia poate modifica retragerea preferințelor tarifare. În cazul în care Cambodgia soluționează pe deplin aspectele semnalate în prezentul regulament delegat, Comisia poate reinstitui preferințele tarifare în conformitate cu articolul 20 din Regulamentul SGP,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (UE) nr. 978/2012 se modifică după cum urmează:

1. În anexa II, la rubrica „Țările care beneficiază de regimul general prevăzut la articolul 1 alineatul (2) litera (a) și care fac obiectul unei retrageri temporare din regimul respectiv, în ceea ce privește toate sau unele dintre produsele originare din aceste țări”, textul și tabelul se înlocuiesc cu următorul text:

„Coloana A: codul alfabetic, în conformitate cu nomenclatura țărilor și teritoriilor pentru statisticile de comerț exterior ale Uniunii

Coloana B: nume

Coloana C: Codurile SA ale produselor pentru care preferințele tarifare menționate la articolul 1 alineatul (2) litera (c) au fost retrase temporar

A	B	C
KH	Cambodgia	4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405, 6406”.

2. În anexa IV, după primul tabel care figurează la rubrica „Țările care beneficiază de regimul special în favoarea țărilor cel mai puțin dezvoltate, prevăzut la articolul 1 alineatul (2) litera (c)”, textul și tabelul se înlocuiesc cu următorul text:

„Țările care beneficiază de regimul special în favoarea țărilor cel mai puțin dezvoltate, prevăzut la articolul 1 alineatul (2) litera (c), și care fac obiectul unei retrageri temporare din regimul respectiv în ceea ce privește toate sau unele dintre produsele originare din aceste țări

Coloana A: codul alfabetic, în conformitate cu nomenclatura țărilor și teritoriilor pentru statisticile de comerț exterior ale Uniunii

Coloana B: nume

Coloana C: Codurile SA ale produselor pentru care preferințele tarifare menționate la articolul 1 alineatul (2) litera (c) au fost retrase temporar:

A	B	C
KH	Cambodgia	1212 93, 4201 00, 4202, 4203, 4205 00, 4206 00, 6103 41, 6103 43, 6103 49, 6105, 6107, 6109, 6115 10, 6115 21, 6115 22, 6115 29, 6115 95, 6115 96, 6115 99, 6203 41, 6203 43, 6203 49, 6205, 6207, 6211 32, 6211 33, 6211 39, 6211 42, 6211 43, 6211 49, 6212, 6403 19, 6403 20, 6403 40, 6403 51, 6403 59, 6403 91, 6403 99, 6405, 6406”.

Articolul 2

Retragerea temporară menționată la articolul 1 punctele 1 și 2 nu se aplică importurilor de produse care se află deja în drum spre Uniune la 12 august 2020, cu condiția ca destinația acestor produse să nu poată fi modificată. În acest caz, va fi necesar un document justificativ valabil sub forma unui conosament.

Articolul 3

Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 12 august 2020.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 12 februarie 2020.

Pentru Comisie
Președintele
Ursula VON DER LEYEN